

Біленко Т. Г.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства та загальної мовної підготовки
Національного університету «Запорізька політехніка»
<https://orcid.org/0000-0001-7187-9479>

Катиш Т. В.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства та загальної мовної підготовки
Національного університету «Запорізька політехніка»
<https://orcid.org/0000-0002-5442-6491>

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ЛЕКСИКА В УКРАЇНСЬКІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Анотація. Стаття присвячена комплексному дослідженню інтернаціональної лексики в українській терміносистемі інформаційних технологій та інформаційної безпеки. Виявлено, як процес глобалізації вплинув на поповнення словникового складу досліджуваної терміносистеми. Було розглянуто різні підходи до визначення поняття «інтернаціоналізм». Проаналізовано відмінність інтернаціоналізмів від звичайних запозичень. Розкрито роль інтернаціональної лексики в українській терміносистемі інформаційних технологій та інформаційної безпеки. Зосереджено увагу на ідентифікації інтернаціональних лексем шляхом порівняння їх уживання в термінологічному складі найпоширеніших європейських мов, а саме: англійської, французької, німецької, італійської та іспанської. Відповідно до кількості мов, у яких функціонують інтернаціоналізми, було визначено ступінь інтернаціоналізації термінів української терміносистеми інформаційних технологій та інформаційної безпеки. Аналіз етимологічного складу інтернаціональної лексики досліджуваної терміносистеми підтвердив, що найбільш численною групою є англійські інтернаціоналізми. З'ясовано, що інтернаціональні номінації української терміносистеми інформаційних технологій та інформаційної безпеки поділяються на повні, неповні та гібридні. Під час аналізу термінів-інтернаціоналізмів, зафіксованих в українській терміносистемі інформаційних технологій та інформаційної безпеки, було виділено такі семантичні групи термінів на позначення: пристроїв та частин комп'ютера, одиниць вимірювання, засобів комунікації, осіб, програм, символів (значків) як умовних позначень, наук або розділів, властивостей, процесів (дій). Основна частина інтернаціоналізмів у досліджуваній галузі є іменниками. Прикметники та дієслова утворюються шляхом використання внутрішньомовних дериваційних можливостей.

Ключові слова: інтернаціональна лексика, запозичення, терміносистема, інформаційні технології, інформаційна безпека, ступінь інтернаціоналізації, семантичні групи.

Постановка проблеми. В Україні епоха глобалізації позначилася на стрімкому розвитку галузі інформаційних технологій, що сприяло впровадженню досягнень науково-технічного прогресу в лексичний фонд сучасних мов. Міжнародні еко-

номічні відносини, поширення міжнародних засобів зв'язку, інтернаціоналізація термінології галузі інформаційних технологій та інформаційної безпеки спричинили поширення інтернаціоналізмів у європейських мовах.

Суспільство та мова не існують ізольовано, а перебувають у тісній взаємодії. Оскільки світові мови зазнають впливу інших мов, то в сучасному світі постійно відбувається поповнення словникового складу мов за рахунок іншомовної лексики, зокрема й інтернаціональної. Ця тенденція особливо яскраво виявляється в галузі термінології [1, с. 9]. Процес проникнення інтернаціональної лексики позначився на поповненні української терміносистеми інформаційних технологій та інформаційної безпеки. У різні історичні періоди мовні контакти мали різнобічний характер. Будь-яка мова в окремі періоди історії могла бути як продуцентом, так і реципієнтом інтернаціональної лексики [2, с. 94]. У сучасних терміносистемах, зокрема і в українській мові, інтернаціоналізми є невід'ємною частиною словникового складу мов і сприяють активним міжнародним контактам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Термін «інтернаціоналізм» є латинським за походженням: *inter* має значення «між», а *natio* перекладається як «народ», «нація» [3, с. 234]. Цей термін був уперше використаний у 1780 році філософом Джереми Бентамом у його роботі «Вступ до принципів моралі та законодавства» для опису міжнародного права (англ. *international law*) [4]. У 20 ст. цей термін поширився в багатьох мовах різних континентів і трактувався як окремий випадок лексичних запозичень [5, с. 6]. І. Горбачевський був першим українським науковцем, хто запропонував ввести інтернаціональну лексику до складу української термінології, зауважуючи, що з часом міжнародна термінологія буде розширювати сферу свого впливу, а національна, навпаки, звукуватиме [6, с. 43]. Проблеми інтернаціональної лексики широко висвітлюються в дослідженнях лінгвістів, таких як: В. Акуленко, І. Білодід, Е. Вюстер, А. Д'яков, Т. Кияк, З. Куделько, І. Кочан, А. Мейє, Ф. Нікітіна, Т. Панько, В. Прима, Т. Секунда, Е. Скороходько та інших. Їхні роботи формують комплексну картину процесу адаптації інтернаціоналізмів у сучасній українській

мові, демонструючи як позитивні, так і негативні наслідки цього явища. За останні десятиліття інтерес лінгвістів до мовної інтернаціоналізації значною мірою визначається зростанням досліджень у сфері мовних контактів, велику роль при цьому відіграють міжнаціональні відносини [1, с. 9].

Більшість дослідників наукової лексики вважає терміни-інтернаціоналізми універсальними заміниками «невдалих» національних одиниць [7, с. 22]. Хоча іншомовні слова складніше сприймаються і розуміються, проте стисла форма, відносна точність і міжнародна популярність становлять їхні переваги в практиці спілкування [8, с. 77]. Традиційно термінами-інтернаціоналізмами вважаються слова або сполуки, що існують у багатьох мовах з однаковим значенням та асимільовані згідно з їхніми фонетично-морфологічними принципами [9, с. 188]. Професор В. Акуленко у своїх наукових працях переконливо доводить на матеріалі щонайменше трьох неспоріднених європейських мов, що процес інтернаціоналізації лексики не суперечить національному елементу, а навпаки – органічно в ньому реалізується [10, с. 42].

Метою статті є дослідити інтернаціональну лексику української терміносистеми інформаційних технологій та інформаційної безпеки.

Виклад основного матеріалу. Інтернаціоналізми входять до складу запозиченої лексики, але від запозичень вони відрізняються проникненням у більшу частину мов. Від простого запозичення інтернаціоналізм відрізняється тим, що будь-яке запозичення може називатися інтернаціональним тільки тоді, коли воно вживається принаймні в трьох неспоріднених мовах [11, с. 54]. Наприклад, термін *криптологія* (< гр. *κρυπτός* – прихований, скритий і *λόγος* – слово) функціонує, крім української, ще в п'яти мовах: *cryptologie* (франц.), *Kryptologie* (нім.), *crittologia* (італ.), *cryptology* (англ.), *criptología* (ісп.), чи термін *криптографія* (< гр. *κρυπτός* – прихований і *γράφειν* – писати) уживається ще в п'яти мовах *cryptographie* (франц.), *Kryptographie* (нім.), *crittografia* (італ.), *criptografia* (ісп.), *cryptography* (англ.). Якщо ж така умова не виконується, то в такому разі слова іншомовного походження є лише запозиченнями.

Інтернаціоналізми – це міжмовна синхронна категорія слів, яка виявляється лише в синхронно-зіставному аналізі мовного матеріалу [12, с. 53]. Дослідження інтернаціональних лексем в українській терміносистемі інформаційних технологій та інформаційної безпеки здійснювалося на матеріалі найпоширеніших європейських мов, а саме: англійської, французької, німецької, італійської та іспанської. Наприклад, термін *шифр* (< араб. *رقص*, *şifr* – нуль) через середньовічну латину (*cifra*) потрапив у французьку (*chiffre* – «цифра, число») та італійську (*cifera* – «цифра, число, умовний знак») мови, набувши значень цифрового позначення, таємного письма або коду. Він уживається в англійській (*cipher*, *cypher*), у німецькій (*Chiffre*), в іспанській (*cifra*) мовах.

О. Петрина вважає, що відповідно до кількості мов, у яких функціонують інтернаціоналізми, можна визначити ступінь інтернаціоналізації термінів [12, с. 53]. У галузі інформаційних технологій та інформаційної безпеки термін *код* (< лат. *codex*) уживається у французькій (*code*), в англійській (*code*), у німецькій (*Code*), в італійській (*codice*), в іспанській (*codigo*) мовах. Терміноелементи, які функціонують у п'яти – шести мовах, належать до високого ступеня інтернаціоналізації [12, с. 53].

У досліджуваній галузі було виявлено такі терміни-інтернаціоналізми: *форум* (укр.), *forum* (англ.), *forum* (франц.), *Forum* (нім.), *forum* (італ.), *foro* (ісп.); *хакер* (укр.), *hacker* (англ.), *hacker* (франц.), *Hacker* (нім.), *hacker* (італ.), *hacker* (ісп.); *факс* (укр.), *fax* (англ.), *fax* (франц.), *Fax* (нім.), *fax* (італ.), *fax* (ісп.); *адаптер* (укр.), *adapter* (англ.), *adapteur* (франц.), *Adapter* (нім.), *adattatore* (італ.), *adaptador* (ісп.).

Терміни, що існують у терміносистемах чотирьох розглянутих мов, на думку О. Петрини, належать до середнього ступеня інтернаціоналізації [12, с. 54], наприклад: *смайлик* (укр.), *smiley* (англ.), *smiley* (франц.), *Smiley* (нім.); *дисплей* (укр.), *display* (англ.), *Display* (нім.), *display* (італ.); *файл* (укр.), *file* (англ.), *fichier* (франц.), *file* (італ.). Проведений аналіз засвідчує, що найбільш численною групою в галузі інформаційних технологій та інформаційної безпеки є терміни з високим ступенем інтернаціоналізації, середній ступінь інтернаціоналізації охоплює незначну кількість термінів.

Наприкінці 20 ст. – на початку 21 ст. науково-технічну термінологію української мови збагатили численні запозичення з англійської мови, особливо в галузі інформатики, програмування та обчислювальної техніки. Такий процес можна пояснити кількома чинниками, серед яких – визнання англійськомовних країн провідними осередками науково-технічного прогресу. Тому виникає багато нових явищ і понять, для найменування яких використовують англійськомовні номінації [13, с. 12].

Найбільш численною групою у складі інтернаціональної лексики української терміносистеми інформаційних технологій та інформаційної безпеки є англійські інтернаціоналізми (*хакер*, *смайлик*, *дисплей*, *піксель*, *модем*, *сканер*, *байт*, *біт*, *кластер*, *чат*, *блог*), чимало термінів досліджуваної галузі утворилося на основі адаптації грецьких коренів (*диск*, *криптологія*, *криптографія*, *бібліотека*, *іконка*) та латинських слів у різні періоди потрапляння їх на європейські території (*форум*, *код*, *адаптер*, *монітор*, *латентність*). Поодинокі представлені французькі терміни, що стали інтернаціоналізмами (*портативний*, *меню*).

Спираючись на дослідження функціонування англійськомовних та українських терміносистем банківської сфери [12, с. 56], серед інтернаціоналізмів української терміносистеми інформаційних технологій та інформаційної безпеки можна виділити такі групи:

1) повні інтернаціоналізми – терміни, фонетично-морфемна структура яких у різних мовах збігається. Такі інтернаціоналізми адаптуються шляхом транслітерації: *піксель* (укр.), *pixel* (італ.), *pixel* (ісп.), *pixel* (англ.), *pixel* (франц.), *Pixel* (нім.); *модем* (укр.), *modem* (франц.), *Modem* (нім.), *módem* (ісп.), *modem* (італ.); *сканер* (укр.), *scanner* (англ.), *scanner* (франц.), *Scanner* (нім.), *scanner* (італ.);

2) неповні інтернаціоналізми – терміни, структура яких корелює лише частково. Ці терміни частково зазнали мовної адаптації: *автоматизована система* (укр.), *automated system* (англ.), *système automatisé* (франц.), *automatisiertes System* (нім.), *sistema automatizzato* (італ.), *sistema automatizado* (ісп.); *інформаційна технологія* (укр.), *information technology* (англ.), *Informationstechnologie* (нім.), *technologie de l'information* (франц.), *tecnologia dell'informazione* (італ.), *tecnología de la información* (ісп.); *криптографічний аналіз* (укр.), *cryptographic analysis* (англ.), *kryptografische Analyse* (нім.),

analyse cryptographique (франц.), *análisis criptográfico* (ісп.), *analisi crittografica* (італ.); *біометрична ідентифікація* (укр.), *biometric identification* (англ.), *identificazione biometrica* (італ.), *identificación biométrica* (ісп.), *biometrische Identifizierung* (нім.), *identification biométrique* (франц.);

3) гібридні інтернаціоналізми, у яких один або два компоненти відтворюють форму оригіналу: *електронний засіб* (укр.), *electronic device* (англ.), *dispositivo elettronico* (італ.), *dispositivo electrónico* (ісп.), *elektronisches Gerät* (нім.), *appareil électronique* (франц.); *криптографічний захист* (укр.), *cryptographic protection* (англ.), *protection cryptographique* (франц.), *kryptografischer Schutz* (нім.), *protección criptográfica* (ісп.), *protezione crittografica* (італ.); *імітаційна програма* (укр.), *simulation program* (англ.), *programme de simulation* (франц.), *Simulationsprogramm* (нім.), *programma di simulazione* (італ.), *programa de simulación* (ісп.).

Серед термінів-інтернаціоналізмів, зафіксованих в українській терміносистемі інформаційних технологій та інформаційної безпеки, можна виділити такі семантичні групи термінів на позначення:

1) пристроїв та частин комп'ютера: *модем* (укр.), *modem* (франц.), *Modem* (нім.), *módem* (ісп.), *modem* (італ.); *сканер* (укр.), *scanner* (англ.), *scanner* (франц.), *Scanner* (нім.), *scanner* (італ.); *факс* (укр.), *fax* (англ.), *fax* (франц.), *Fax* (нім.), *fax* (італ.), *fax* (ісп.); *монітор* (укр.), *monitor* (англ.), *moniteur* (франц.), *Monitor* (нім.), *monitor* (італ.), *monitor* (ісп.); *матриця* (укр.), *matrix* (англ.), *matrice* (франц.), *Matrix* (нім.), *matrice* (італ.), *matriz* (ісп.); *диск* (укр.), *disk* (англ.), *disco* (італ.), *disque* (франц.), *disco* (ісп.);

2) одиниць вимірювання: *байт* (укр.), *byte* (англ.), *Byte* (нім.), *byte* (італ.), *byte* (ісп.); *біт* (укр.), *bit* (англ.), *bit* (франц.), *Bit* (нім.), *bit* (італ.), *bit* (ісп.); *піксель* (укр.), *pixel* (італ.), *pixel* (ісп.), *pixel* (англ.), *pixel* (франц.), *Pixel* (нім.); *кластер* (укр.), *cluster* (англ.), *cluster* (франц.), *Cluster* (нім.), *cluster* (італ.), *cluster* (ісп.);

3) засобів комунікації: *месенджер* (укр.), *messenger* (англ.), *messagerie* (франц.), *Messenger* (нім.), *messaggero* (італ.), *mensajería* (ісп.); *тролінг* (укр.), *trolling* (англ.), *trolloge* (франц.), *Trolling* (нім.), *trolling* (італ.), *troleo* (ісп.); *чат* (укр.), *chat* (англ.), *chat* (франц.), *Chat* (нім.), *chiacchierata* (італ.), *charlar* (ісп.); *блог* (укр.), *blog* (англ.), *blog* (франц.), *Blog* (нім.), *blog* (італ.), *blog* (ісп.);

4) осіб: *вебдизайнер* (укр.), *web designer* (англ.), *web designer* (франц.), *Webdesigner* (нім.), *web designer* (італ.), *diseñador web* (ісп.); *вебмайстер* (укр.), *webmaster* (англ.), *webmestre* (франц.), *Webmaster* (нім.), *webmaster* (італ.), *webmaster* (ісп.); *кіберсквотер* (укр.), *cybersquatter* (англ.), *cybersquatteur* (франц.), *Cybersquatter* (нім.), *cybersquatter* (італ.), *ciberocupa* (ісп.); *кодер* (укр.), *coder* (англ.), *encodeur* (франц.), *Coder* (нім.), *codificatore* (італ.);

5) програм: *бібліотека* (укр.), *bibliothèque* (франц.), *Bibliothek* (нім.), *biblioteca* (італ.), *biblioteca* (ісп.); *браузер* (укр.), *browser* (англ.), *Browser* (нім.), *browser* (італ.); *графічний редактор* (укр.), *graphics editor* (англ.), *éditeur graphique* (франц.), *grafischer Editor* (нім.), *editor grafico* (італ.), *editor gráfico* (ісп.); *графічні програми* (укр.), *graphics programs* (англ.), *Grafikprogramme* (нім.), *programmi di grafica* (італ.), *programas graficos* (ісп.); *майстер активації* (укр.), *Activation Wizard* (англ.), *maître d'activation* (франц.), *Assistent für die*

Aktivierung (нім.), *procedura guidata di attivazione* (італ.); *системне меню* (укр.), *system menu* (англ.), *menu système* (франц.), *Systemmenü* (нім.), *menu di sistema* (італ.), *menú del sistema* (ісп.); *меню керування* (укр.), *control menu* (англ.), *menu de contrôle* (франц.), *Steuerungsmenü* (нім.), *menu di controllo* (італ.); *імітаційна програма* (укр.), *simulation program* (англ.), *programme de simulation* (франц.), *Simulationsprogramm* (нім.), *programma di simulazione* (італ.), *programa de simulación* (ісп.); *інтерпретатор* (укр.), *interpreter* (англ.), *interpréteur* (франц.), *Interpreter* (нім.), *interprete* (італ.), *intérprete* (ісп.); *графічний фільтр* (укр.), *graphic filter* (англ.), *filtre graphique* (франц.), *Grafikfilter* (нім.), *filtro grafico* (італ.), *filtro gráfico* (ісп.);

6) символів (значків) як умовних позначень: *іконка* (укр.), *icon* (англ.), *icône* (франц.), *Icon* (нім.), *icona* (італ.), *icono* (ісп.); *емотикон* (укр.), *emoticon* (англ.), *émoticon* (франц.), *Emoticon* (нім.), *emoticon* (італ.), *emoticono* (ісп.); *пиктограма* (укр.), *pictogram* (англ.), *pictogramme* (франц.), *Piktogramm* (нім.), *pittogramma* (італ.), *pictograma* (ісп.); *курсор* (укр.), *cursor* (англ.), *curseur* (франц.), *Cursor* (нім.), *curso* (італ.), *cursor* (ісп.); *смайлик* (укр.), *smiley* (англ.), *smiley* (франц.), *Smiley* (нім.);

7) наук або розділів: *біоінформатика* (укр.), *bioinformatics* (англ.), *bioinformatique* (франц.), *Bioinformatik* (нім.), *bioinformatica* (італ.), *bioinformática* (ісп.); *соціальна інформатика* (укр.), *Social informatics* (англ.), *l'informatique sociale* (франц.), *Sozialinformatik* (нім.), *informatica sociale* (італ.), *informatica social* (ісп.);

8) властивостей: *латентний* (укр.), *latent* (англ.), *latent* (франц.), *latent* (нім.), *latente* (італ.), *latente* (ісп.); *портатбельний* (укр.), *portable* (англ.), *portable* (франц.), *portabel* (нім.), *portabilità* (італ.), *portabilidad* (ісп.); *диференційний* (укр.), *differential* (англ.), *différentiel* (франц.), *differenziell* (нім.), *differenziale* (італ.), *diferencial* (ісп.); *портативний* (укр.), *portable* (англ.), *portable* (франц.), *portabel* (нім.), *portatile* (італ.), *portátil* (ісп.);

9) процесів (дій): *авторизувати* (укр.), *authorize* (англ.), *autoriser* (франц.), *autorisieren* (нім.), *autorizzare* (італ.), *autorizar* (ісп.); *архівувати* (укр.), *archiver* (англ.), *archiver* (франц.), *archivieren* (нім.), *archiviare* (італ.), *archivar* (ісп.); *інсталиувати* (укр.), *install* (англ.), *installer* (франц.), *installieren* (нім.), *installare* (італ.), *instalar* (ісп.); *кешувати* (укр.), *cache* (англ.), *cacher* (франц.), *cachen* (нім.), *cachear* (ісп.); *конвертувати* (укр.), *convert* (англ.), *convertir* (франц.), *konvertieren* (нім.), *convertire* (італ.), *convertir* (ісп.); *копіювати* (укр.), *copy* (англ.), *copier* (франц.), *kopieren* (нім.), *copiare* (італ.), *copiar* (ісп.); *форматувати* (укр.), *format* (англ.), *formater* (франц.), *formatieren* (нім.), *formattare* (італ.), *formatear* (ісп.); *фільтрувати* (укр.), *filter* (англ.), *filtrer* (франц.), *filtern* (нім.), *filtrare* (італ.), *filtrar* (ісп.); *центрувати* (укр.), *centre* (англ.), *concentrer* (франц.), *zentrieren* (нім.), *centrare* (італ.), *centrar* (ісп.).

У розглянутих лексично-семантичних групах української терміносистеми інформаційних технологій та інформаційної безпеки більшість інтернаціоналізмів становлять терміни, які позначають предмети, явища, осіб, абстрактні поняття, об'єднані значенням предметності. Основним засобом вираження таких термінів є іменники. Обмежено репрезентовані в досліджуваній терміносистемі терміни-інтернаціоналізми зі значенням властивостей, які відповідно мають значення ознаковості. Семантику ознаковості виражають прикметники. Значення процесуальності репрезентують дієслова.

Висновки. Інтернаціоналізми належать до запозиченої лексики і здебільшого не сприймаються як чужорідні елементи. Інтеграція інтернаціональної лексики в українську терміносистему інформаційних технологій та інформаційної безпеки сприяє кращому розумінню між фахівцями. Низка запозичених лексем набула статусу інтернаціоналізмів, які кількісно переважають у досліджуваній українській терміносистемі. Інтернаціональні номінації української терміносистеми інформаційних технологій та інформаційної безпеки поділяються на повні, неповні та гібридні. Значна частина інтернаціональної лексики характеризується високим ступенем інтернаціоналізації (функціонує в 5-6 мовах). Під час аналізу термінів-інтернаціоналізмів, зафіксованих в українській терміносистемі інформаційних технологій та інформаційної безпеки, було виділено такі семантичні групи термінів на позначення: пристроїв та частин комп'ютера, одиниць вимірювання, засобів комунікації, осіб, програм, символів (значків) як умовних позначень, наук або розділів, властивостей, процесів (дій). Інтернаціональні лексеми в українській терміносистемі інформаційних технологій та інформаційної безпеки характеризуються високою дериваційною активністю, що є свідченням їхньої повної асиміляції. Основна частина інтернаціоналізмів у досліджуваній галузі є іменниками. Прикметники та дієслова утворюються шляхом використання внутрішньомовних дериваційних можливостей.

Література:

- Біленко Т. Г., Катиш Т. В. До проблеми визначення інтернаціоналізму. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2025. № 72. С. 9–12.
- Дудок Р. І. Роль мовних контактів в інтеграції лексико-семантичних систем. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка.* 2011. Випуск 26. С. 94–97.
- Словник іншомовних слів. URL : <https://126.slovaronline.com/> (дата звернення: 10.02.2026).
- Oxford Living Dictionaries Online. URL: <https://en.oxforddictionaries.com/> (дата звернення: 10.02.2026).
- Кочан І. М. Термінологія: національна чи міжнародна? *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології».* 2009. № 648. С. 3–8.
- Наконечна Г. До історії унормування української науково-технічної термінології. *Мовознавство.* 1992. № 6. С. 41–47.
- Колесникова І. А. Іншомовне слово в національній термінології: за та проти. *Українська мова та література.* 2005. Вип. 24. С. 21–24.
- Кияк Т. Р. Лінгвістичні аспекти термінознавства: навчальний посібник. Київ: УМК ВО, 1989. 104 с.
- Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Видавництво ТОВ «Довкілля – К», 2006. 716 с.
- Акуленко В.В. Питання інтернаціоналізації словникового складу мови. Харків: Видавництво ХДУ, 1972. 214 с.
- Кияк Т. Р. Інтернаціональне та національне в термінотворчому процесі. *Українська термінологія і сучасність: збірник наукових праць / відп. ред. Л. О. Симоненко. К., 2001. Випуск IV. С. 53–56.*

- Петрина О.С. Формування та функціонування англійських та українських терміносистем банківської сфери: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.17. Львів, 2016. 202 с.
- Скорейко-Свірська І. П. Освоєння англійських запозичень в українській науково-технічній термінології: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Київ, 2009. 23 с.

Bilenko T., Katysh T. International Vocabulary in the Ukrainian Terminology System of Information Technologies and Information Security

Summary. This article is dedicated to a comprehensive study of international vocabulary within the Ukrainian terminology system of information technologies and information security. It reveals how the process of globalization has influenced the enrichment of the vocabulary in the terminology system under study. Various approaches to defining the concept of «internationalism» were examined. The difference between internationalisms and ordinary borrowings was analyzed. The role of international vocabulary in the Ukrainian terminology system of information technologies and information security is disclosed. Attention is focused on the identification of international lexemes by comparing their usage in the terminological composition of the most common European languages, namely: English, French, German, Italian, and Spanish. According to the number of languages in which the internationalisms function, the degree of term internationalization within the Ukrainian terminology system of information technologies and information security was determined. An analysis of the etymological composition for the international vocabulary in the studied terminology system confirmed that the most numerous group comprises English internationalisms. It was found that the international nominations in the Ukrainian terminology system of information technologies and information security are divided into full, partial, and hybrid types. During the analysis of term-internationalisms recorded in the Ukrainian terminology system of information technologies and information security, the following semantic groups of terms were identified, denoting: devices and computer parts, units of measurement, means of communication, persons, software, symbols (icons) as conventional signs, sciences or branches, properties and processes (actions). The majority of internationalisms in the studied field are nouns. Adjectives and verbs are formed using internal derivational capabilities of the language.

Key words: international vocabulary, borrowings, terminology system, information technologies, information security, degree of internationalization, semantic groups.

Дата першого надходження статті до видання: 17.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 16.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.04.2026